LEUKE OPDRACHTEN VOOR LEZERS VAN

Tot over mijn oren in het Plastic

door Maria Streefkerk en Claudia Dahmen-Geel

GOTTMER

DUURZAME BINGO

Lees het Voorwoord

Bedenk welk afval op straat, in de speeltuin of je buurt ligt. Maak daarna een lijst met voorwerpen die je hebt bedacht, bijvoorbeeld: rietje, pen, dopje, beker, waterflesje, deksel, boterhamzakje, winkeltasje, ballon, sigarettenfilter. Nu ben je klaar om duurzaam te gaan bingoën! Dit spel kun je met je gezin, vriendjes en buren spelen. Maak voor iedereen die meedoet een tabel van 5x5 vakjes zoals hieronder. Teken of schrijf in elk vakje een plastic voorwerp. Zorg dat elk vakje verschillend is en zorg ook voor verschillende bingokaarten. Trek erop uit en ruim het afval op met de bingokaart in de hand. Elke keer als er plastic afval gevonden wordt, mag je dit op de bingokaart aankruisen. Wie heeft er als eerst bingo?

KUNSTWERK

Lees blz. 29 t/m 32 en kijk: youtube.com/watch?v=nDy_qSTgzrk

Het is zonde om al je plastic afval zomaar weg te gooien. Het is stevig materiaal waar je met wat creativiteit nog veel mooie dingen van kunt maken. Doe je best, plastickunstenaar! Als je dit met je vrienden doet in de buurt, is het ook heel leuk om een plastictentoonstelling te houden.

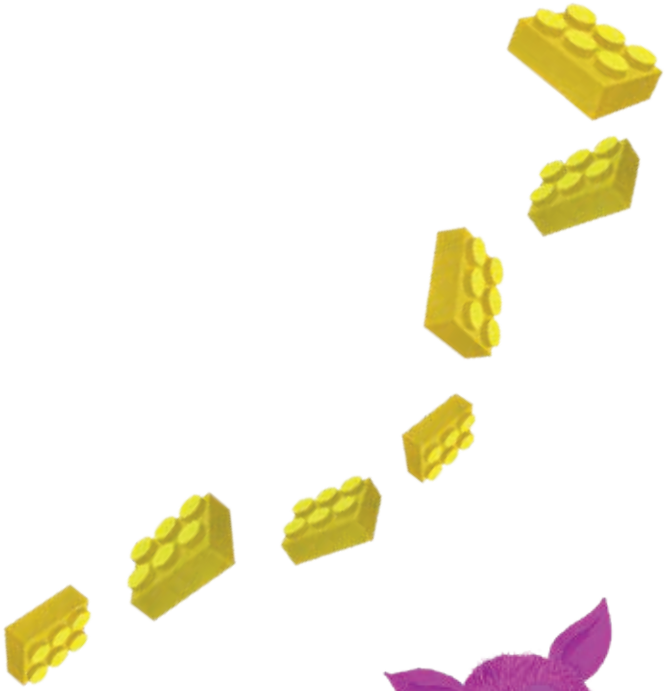

DO OR DARE?

Lees blz. 62 t/m 65

Daag jezelf of een vriend of een vriendin eens uit! Ga naar de (super) markt en koop niets in plastic verpakkingsmateriaal. Lukt dat? Waar liep je tegenaan?

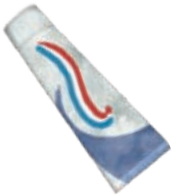

GEEF JE OUDE SPULLEN EEN NIEUW LEVEN

Lees blz. 68 t/m 71

Wat maken we toch veel van plastic! Nu je weet dat zelfs in je kleding plastic is verwerkt, is het misschien een goed idee om eens een kledingruilbeurs met je vrienden te organiseren. Verzamel te kleine kleding, miskopen en speelgoed waar je te oud voor bent. Vraag je klasgenoten dit ook te doen en organiseer een ruilbeurs.

Wat je ook kunt doen: verzamel je oude plastic speelgoed en andere plastic voorwerpen in huis. Gooi ze niet weg, maar geef ze weg! Je kunt ze ook proberen te verkopen aan een tweedehandswinkel of op een vrijmarkt. Zo krijgt het plastic een tweede leven en wordt het geen afval.

En weet je wat een van de állerleukste activiteiten in een groep 7,8 van een school in Amsterdam is? Duurzaam bingoën, maar dan anders dan hierboven beschreven. Minstens een keer per jaar nemen kinderen zelf speelgoed mee dat zij niet meer gebruiken en dat worden dan de bingoprijsjes. Stel het voor, succes gegarandeerd. En als je juf of meester het een slecht idee vindt, trommel dan de kinderen uit de buurt op.

Plastic in je lijf

Op de hoogste bergtoppen, op de meest afgelegen stranden en in de diepste oceanen. Is er dan geen enkele plek meer waar we geen stukjes plastic vinden? Het lijkt er helaas niet op. Er is zelfs een nóg vreemdere plek waar wetenschappers microplastics hebben teruggevonden: in ons lijf.

103

EEN PLASTICBANKET

De Fransen noemen het fruits de mer, wij noemen het een zeebanket. Wie van vis, schaal- en schelpdieren houdt, heeft het misschien weleens gegeten. Schalen vol met zalm, schol, kabeljauw, garnalen, mosselen en oesters, met heerlijke sausjes om in te dippen.

Als je ze weleens gegeten hebt, weet je dat mosselen en oesters naar de zee smaken. Dat is niet zo vreemd. Mosselen en oesters zetten zich onder water vaak vast aan een rots of paal en leven van wat er in het stromende zeewater leeft. Doordat deze schelpdieren hun schelpen iets opendoen, stroomt er zeewater door de mossel of oester en filteren ze plankton uit de zee om lekker op te peuzelen. We weten nu dat er niet alleen plankton, maar ook microplastics in het zeewater zitten. Dus ja, die vind je tegenwoordig ook terug in mosselen en oesters. Eet je deze schelpdieren, dan eet je kleine beetjes plastic. Een fruits de mer wordt dan een fruits de mer *avec un petit peu de plastique*, oftewel een zeebanket met een klein beetje plastic.

STIFTGEDICHT

Lees blz. 103

Een stiftgedicht is een gedicht dat niet ontstaat door te schrijven, maar door te schrappen. Voorbeelden van stifgedichten vind je op jelkoarts.nl/project-view/stiftgedicht-trouw/

Schrap de woorden uit de bladzijde hiernaast. De woorden die overblijven, vormen het (stift)gedicht. Je kunt hierbij twee richtingen op: het kan een gedicht worden over de liefde voor plastic of over het gevaar van plastic.

QUIZ

Tot slot een quiz. Hoeveel heb jij geleerd over plastic?

1. Wat zijn polymeren?
A. Materialen die uit heel veel deeltjes bestaan.
B. Materialen die onbreekbaar zijn.
C. Materialen die heel licht zijn.

2. Wat is één belangrijk basisingrediënt dat in alle polymeren, dus ook in plastic, zit?
A. Zuurstof
B. Koolwaterstof
C. Sucrose

3. Wat was de allerbelangrijkste reden waarom plastic zo populair werd?
A. Het was goedkoop.
B. Het was mooi.
C. Het was handig.

4. Van welk materiaal is het eerste legoblokje gemaakt?
A. Plastic
B. IJzer
C. Hout

5. Hoe noem je stukjes plastic van kleiner dan ½ cm?
A. Macroplastics
B. Mesoplastics
C. Microplastics

Antwoorden:
1. A. Materialen die uit heel veel deeltjes bestaan (blz. 12)
2. B. Koolwaterstof (blz. 14)
3. A. Het was goedkoop (blz. 44)
4. C. Hout (blz. 58)
5. C. Microplastics (blz. 92)

VOOR OUDERS, VERZORGERS EN LEERKRACHTEN

Deze opdrachten zijn gemaakt door Claudia Dahmen-Geel en Maria Streefkerk, beiden leerkracht van groep 7,8 van basisschool de Nautilus in Amsterdam. Daarnaast is Dahmen-Geel onderwijskundige en heeft ze de opleiding wetenschap en techniek gedaan. Streefkerk is lees- en taalspecialist, verzorgt de opleiding post-hbo Taalcoördinator voor Hogeschool Windesheim in Zwolle en begeleidt scholen om het leesonderwijs te versterken.

De opdrachten nodigen jonge lezers uit om buiten de onderwijscontext iets te leren over plastic en zelf te ervaren wat zij in het boek hebben gelezen. Per opdracht staat hieronder het doel beschreven.

Doel bij *Stiftgedicht*: De tekst uit het boek te gebruiken om zelf creatief te schrijven over het onderwerp.

Doel bij *Duurzame bingo*: Verschillende kinderen opmerkzaam maken voor het vele afval in hun eigen omgeving.

Doel bij *Kunstwerk*: Plastic creatief hergebruiken.

Doel bij *Do or dare*: Ervaren wat er allemaal van plastic is gemaakt en hoe moeilijk het kan zijn om producten zonder plastic te kopen.

Doel bij *Geef je oude spullen een nieuw leven*: Plezier krijgen in het hergebruiken van plastic spullen.

Doel bij *Quiz*: Kennis testen over het onderwerp.

Tot over mijn oren in het plastic
Daniël Poolen & Merel Corduwener (ill.)
ISBN 978 90 257 7613 8
Leeftijd vanaf 10 jaar
€ 22,99